

سند ملی توسعه استان قم

اصلی ترین قابلیت های توسعه

- ۱- وجود حرم مطهر حضرت معصومه (س) و مسجد مقدس جمکران به عنوان دومین مرکز زیارتی کشور و خاستگاه انقلاب اسلامی
- ۲- وجود حوزه های علمیه و حضور علماء و مراجع تقلید به منظور تربیت طلاب و فضیلهای علوم دینی برای جهان تشیع و گستردهای رشته های علوم انسانی در مراکز آموزش عالی
- ۳- بهره مندی از زمینه ها و زیر ساخت های مناسب فرهنگی و مذهبی (وجود مراکز انتشار و چاپ کتاب، مراکز تحقیقاتی علوم اسلامی و تولید نرم افزارهای فرهنگی)
- ۴- وجود فضای معنوی و فرهنگی و سرمایه انسانی مستعد جهت امر توسعه
- ۵- برخورداری از موقعیت جغرافیایی ویژه و استقرار در مسیر چهارراه مواصلاتی کشور، همجواری با قطبهای صنعتی، نزدیکی به بازارهای بزرگ مصرف (تهران، اصفهان و اراک)، نزدیکی به فرودگاه بین المللی امام خمینی (ره)، و واقع شدن در شعاع ۱۲۰ کیلومتری تهران
- ۶- برخورداری از زیرساخت های مناسب مخابراتی (فیبرنوری)، قابلیت های فناوری اطلاعاتی و تولید نرم افزار
- ۷- وجود منطقه ویژه اقتصادی سلفچگان با تأسیسات بازرگانی، صنعتی و موقعیت جغرافیایی مناسب جهت بارانداز تجاری و نگهداری و صادرات کالا
- ۸- بهره مندی از صنعت بافت فرش به ویژه فرش ابریشم و سایر صنایع دستی
- ۹- وجود دریاچه نمک و حوض سلطان و امکان استحصال فرآورده های معدنی و پرورش آبزیان زیست نمک
- ۱۰- وجود منابع کانی فلزی (منگنز، منیزیم و باریت)، غیر فلزی (نمک، آهک، گچ و سنگهای تزئینی)
- ۱۱- وجود ذخایر نفت و گاز شیرین منطقه البرز و سراج، امکان پذیری ذخیره گاز و شرایط مناسب برای احداث تأسیسات نفتی پالایشگاه و پتروشیمی
- ۱۲- برخورداری از توانائی های تولید و مبادله دام و فرآورده های دامی و پرورش طیور و آبزیان
- ۱۳- وجود شرایط اقلیمی متنوع برای تولید انواع محصولات کشاورزی و امکان توسعه کشت های محصولات گلخانه‌ای
- ۱۴- بهره مندی از نیروهای متخصص و ماهر بومی
- ۱۵- وجود جاذبه های کویری و میراث طبیعی جهت توسعه گردشگری
- ۱۶- وجود زمینه های قانونی برای توسعه ورزش، نگرش مثبت جامعه به فعالیتهای ورزشی، گرایش بخش خصوصی و تشکل های داوطلب غیردولتی (NGO) به سرمایه گذاری و خدمات رسانی در توسعه ورزش

عمده ترین تنگناها و محدودیت های توسعه

- ۱- کمبود جدی آب (کاهش سطوح سفره های آب زیرزمینی، کاهش منابع آب و خاک از نظر کمی و کیفی و کمبود آبهای سطحی) و کمبود آب آشامیدنی سالم
- ۲- فقدان بافت کالبدی منظم و ضعف زیر ساخت های خدماتی و حاشیه نشینی در شهر قم
- ۳- استقرار ناموزون و نامناسب واحدهای صنفی- صنعتی آلاینده محیط زیست در سطوح شهر قم و حاشیه شهر

- ۴- شرایط سخت محیطی، وسعت اراضی بیابانی و پیشروی کویر
- ۵- واقع شدن شهر قم بر روی گسل زلزله
- ۶- کمبود زیر ساخت های بازرگانی نوین (کمبود انبارهای ذخیره کالا، سردخانه و کشتارگاه های صنعتی دام و طیور)
- ۷- وابستگی شدید منابع مالی بخش ورزش به درآمدهای عمومی

اصلي ترين مسائل

- ۱- فقدان قلمرو جغرافیایی مناسب برای استان و عدم امکان توزیع و بارگذاری مناسب جمعیتی و فعالیتهای خدماتی
- ۲- کمبود تأسیسات و امکانات اقامتی و رفاهی برای زائرین و گردشگران
- ۳- کمبود آب مورد نیاز برای شرب و توسعه بخش صنعت و کشاورزی
- ۴- کمبود امکانات تفرجگاهی و مراکز مناسب تفریحی، فرهنگی، هنری و ورزشی
- ۵- کمبود زیر ساخت های لازم برای ارائه خدمات مناسب اجتماعی، آموزشی، درمانی، بهداشتی
- ۶- عدم تناسب بین نیاز شهرها و درآمد شهرداری های استان قم
- ۷- ناهنجاری های اجتماعی، اقتصادی و کالبدی ناشی از مهاجرت های بی رویه به استان
- ۸- نامناسب بودن وضعیت پایانه های مسافربری و فرسوده بودن ناوگان حمل و نقل مسافر و کالا
- ۹- فقدان نظام شناسایی استعداد های ورزشی

اهداف بلند مدت

در راستای تحقق چشم انداز توسعه جمهوری اسلامی ایران و براساس الگوی اسلامی قم استانی خواهد بود توسعه یافته ، توانا در تولید علم و فن آوری و علوم اسلامی برخوردار از فضای معنوی و امن ، بدین ترتیب با توجه به قابلیت ها و تنگناها، توسعه استان حول محور خدمات با تأکید بر زیارت و سیاحت، آموزش عالی بویژه در زمینه های علوم انسانی و حوزوی و فعالیتهای صنعتی و توسعه کشاورزی با تأکید بر کشت متراکم استوار خواهد بود. بنابراین اهداف بلند مدت توسعه استان عبارتند از:

- ۱- دستیابی به سیمای کالبدی توسعه یافته به عنوان ام القرای جهان تشیع و نماد کارآمدی نظام جمهوری اسلامی
- ۲- ارائه یک شهر نمونه شیعی از حیث عمران، توسعه شهری و روابط حاکم بر اقتصاد، اجتماع شهروندان
- ۳- اعتلاء معرفت دینی، ارزشهای فرهنگی و ویژگی های هویتی استان و ارتقاء نقش استان در زمینه احیاء و توسعه فرهنگ و معارف اسلامی و علوم اهل بیت در سطوح ملی و فراملی و بهره گیری وسیع از ICT در این ارتباط
- ۴- کاهش ناهنجاری های اجتماعی و فرهنگی
- ۵- تأمین آب مورد نیاز با اولویت مصارف شرب، محیط زیست و بخش های صنعت و کشاورزی و بهره برداری مطلوب از آبهای سطحی و تقویت ذخایر آبهای زیرزمینی با اولویت آبخوانهای با بیلان منفی
- ۶- صیانت و بهره برداری مناسب از منابع پایه و ارتقاء کیفی و بهره وری فعالیت های کشاورزی متناسب با ظرفیت منابع آب در استان و برنامه های مدیریت منابع آب حوضه آبریز
- ۷- توسعه ظرفیت های بخش گردشگری ارتقاء و توسعه همه جانبه و پایدار صنعت گردشگری (زیارت و سیاحت) استان
- ۸- ارتقاء و توسعه صنعت استان و افزایش سهم ارزش افزوده آن در کل ارزش افزوده بخش صنعت کشور و بهره

بررداری مناسب از منابع معدنی

- ۹- ارتقاء سطح خدمات برتر با اولویت آموزش عالی و درمان تخصصی
- ۱۰- توسعه و تقویت صنایع دستی بومی استان و حفظ هویت صنعت فرش دستباف قم به عنوان یک تولید صنعتی، هنری
- ۱۱- حفظ و احیاء و بهره برداری بهینه از منابع طبیعی و جلوگیری از پیشروی کویر
- ۱۲- نوین سازی بخش بازرگانی استان با استفاده از زیر ساخت های موجود
- ۱۳- ارتقاء عملی همکاری حوزه و دانشگاه
- ۱۴- کاهش عدم تعادل های منطقه ای موجود از حیث توزیع جمعیت و فعالیتهای خدماتی
- ۱۵- افزایش مشارکت زنان در فعالیت های اجتماعی و اقتصادی
- ۱۶- حفاظت و ارتقاء سطح توانمندیهای محیطی و انسانی در راستای توسعه پایدار
- ۱۷- نهادینه سازی بهره وری و افزایش آن در بخش های اقتصادی و عوامل تولید
- ۱۸- ارتقاء نقش ورزش در تأمین سلامت جسمی و روحی و تقویت توانمندیهای افراد و گروه های اجتماعی
- ۱۹- دست یابی به هدف های توسعه هزاره (M.D.G) در استان
- ۲۰- توانمندسازی بخش تعاونی برای ایفای فعالیت های گسترده و اداره بنگاه های اقتصادی بزرگ
- ۲۱- توسعه نقش و جایگاه زنان در سطوح تصمیم سازی و تصمیم گیری استان

راهبردهای بلند مدت توسعه

- ۱- اصلاح قلمرو جغرافیایی استان در جهت کاهش عدم تعادل های منطقه ای، کارآمد کردن نظام اداری و اجرایی استان، فراهم نمودن زمینه های لازم جهت ایفای نقش اصلی ملی و فراملی قم
- ۲- ایجاد و توسعه زیرساخت های گردشگری، تجهیز قطب های تفریحی و بسترسازی لازم در زمینه توسعه مراکز اقامتی سیاحتی، فرهنگی و هنری، تفریحگاهی و ورزشی و تقویت مناطق مستعد گردشگری و حفظ و احیاء آثار فرهنگی و تاریخی
- ۳- ساماندهی حاشیه نشینی و اصلاح محیط شهری براساس طرح های نوین توسعه شهری
- ۴- انتقال آب مورد نیاز از حوزه های آبریز مجاور برخوردار به استان و تقویت ذخایر آبهای زیرزمینی
- ۵- افزایش بهره وری تولیدات صنعتی، توسعه شهرکها و نواحی صنعتی موجود با حفظ توان زیست محیطی استان، ایجاد شهرک های صنعتی جدید تخصصی مبتنی بر فناوریهای برتر
- ۶- توسعه صنایع غذایی و دارویی، معدنی، نساجی، پوشاک و قطعات خودرو
- ۷- فراهم سازی زیر ساخت های ارتباطی و رسانه ای مناسب برای توسعه در کلیه عرصه ها به ویژه فرهنگ و علوم اسلامی و گسترش ارتباطات فرهنگی و مذهبی با کشورهای اسلامی
- ۸- فراهم نمودن زمینه های لازم برای جلب سرمایه های داخلی و خارجی در فعالیت های اقتصادی - اجتماعی
- ۹- توسعه، تجهیز و استفاده بیشتر از قابلیت های موجود در منطقه ویژه اقتصادی سلفچگان
- ۱۰- افزایش بهره وری منابع پایه آب و خاک با استفاده از شیوه های نوین و تقویت ذخایر سفره های آب زیرزمینی
- ۱۱- ارتقاء شاخص های بهره وری حمل و نقل و جاده ای استان
- ۱۲- توسعه آموزش عالی (دانشگاهی و حوزوی) در زمینه علوم انسانی و سایر رشته های دانشگاهی و گسترش آموزش های فنی و حرفه ای با توجه به قابلیت ها و ضرورت های استان
- ۱۳- حفاظت، احیاء و بهره برداری بهینه از منابع طبیعی

- ۱۴- توسعه و ترویج و بازاریابی صنعت فرش دستباف
- ۱۵- توسعه گسترش زیر ساخت ها و تأسیسات نگهداری و انتقال کالا
- ۱۶- استفاده از موقعیت جغرافیایی استان در تمرکز زدایی ارتباطی از تهران
- ۱۷- گسترش بهره برداری از معادن و توسعه صنایع فن آوری آن
- ۱۸- مصرف بهینه آب و بازیافت آن
- ۱۹- جذب مشارکت و ارتقای نقش تشکلهای (اتحادیه‌ها و تعاونی‌های و سازمان‌های غیر دولتی) در فرآیند توسعه پایدار
- ۲۰- ساماندهی مراکز سکونت برای سر ریز جمعیت قم
- ۲۱- فراهم نمودن زمینه‌های لازم برای همکاری حوزه و دانشگاه
- ۲۲- بسترسازی مناسب برای حضور زنان در فرآیند توسعه
- ۲۳- ارتقاء سطح شاخص‌های ورزشی، تفریحی و هنری
- ۲۴- ایجاد سازوکارهای لازم و حمایت از افزایش بهره‌وری در بخش‌های اقتصادی و عوامل تولید
- ۲۵- گسترش ورزش‌های پرورشی، همگانی، تفریحی، قهرمانی و حرفه‌ای در استان
- ۲۶- ریشه‌کنی فقر شدید و گرسنگی و بهره‌مندی همگانی از مواهب توسعه اقتصادی و اجتماعی
- ۲۷- دستیابی همگانی به آموزش ابتدایی و ترویج و بهبود برابری جنسیتی و توانمندسازی زنان
- ۲۸- کاهش مرگ و میر مادران و کودکان
- ۲۹- مبارزه با بیماری‌های عمده (ایدز / H.I.V / سل، مالاریا و...)
- ۳۰- حمایت مؤثر از تشکیل و توسعه تعاونی‌ها و ایجاد و گسترش شهرک‌ها و مجتمع‌های تعاونی
- ۳۱- بسترسازی برای افزایش مشارکت اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی زنان در روند توسعه استان
- ۳۲- نهادینه کردن رویکرد مدیریت عرضه و تقاضا و افزایش سطح آگاهی عمومی در مدیریت بهینه مصرف آب
- ۳۳- ایجاد زمینه‌های لازم برای جلب مشارکت مردمی و بخش خصوصی در بهره‌برداری و مدیریت آب
- ۳۴- گسترش پوشش بیمه‌های اجتماعی و کاهش تلفات انسانی در اثر حوادث

سیاست‌های اجرایی

- تشویق سرمایه‌گذاری برای احداث و ایجاد سایت گردشگری و استراحتگاه‌های موقت
- فراهم‌سازی امکانات لازم برای استفاده از کویر، دریاچه نمک و مناطق کوهستانی
- توسعه و اصلاح راه‌های فرعی منتهی به نقاط دارای جاذبه‌های گردشگری
- توسعه امکانات و زیرساخت‌های مخابرات و دیتا
- تشویق مراکز تحقیقات اسلامی در جهت استفاده از اعتبارات و تمهیدات IT
- توسعه تولید و صدور نرم‌افزارهای فرهنگی علوم اسلامی
- تقویت، تشویق و مساعدت لازم برای تشکیل دفاتر مشاوره فنی، مهندسی و مراکز آموزشی
- حمایت از مؤسسات پژوهشی و فرهنگی استان در جهت ارتقاء کیفی آموزش و پژوهش
- ارتقاء سطح هماهنگی و همکاری بین مراکز درمانی دولتی و غیردولتی
- توسعه و حمایت از فعالیت‌های تحقیقاتی در زمینه افزایش بهره‌وری تولیدات صنعتی و معدنی
- حمایت از سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی و هدایت آنها به سمت شهرک‌های موجود و منطقه ویژه اقتصادی سلفچگان

ایجاد و تقویت تشکل های صنعتی و معدنی در استان
ارتقاء کیفیت و استاندارد سازی محصولات صنعتی و معدنی استان
فراهم نمودن بستر سرمایه گذاری مشترک بخش خصوصی و دولتی در زمینه تأمین و گسترش شبکه توزیع آب شرب
حمایت های مالی و فنی از مؤسسات و مراکز تحقیقاتی مرتبط با مصرف و توزیع آب
ایجاد مراکز پژوهشی و تحقیقاتی پیرامون تولید و صادرات فرش دستباف
اختصاص تسهیلات حمایتی برای تولید کنندگان فرش دستباف
تقویت و توسعه عملیات آبخیزداری
اصلاح روش های آبیاری سنتی
تغییر الگوی کشت و توسعه کشتهای مقاوم در برابر شوری و کم آبی
بهره برداری از منابع آب شور دریاچه نمک و حوض سلطان جهت آبیاری پروری
ضابطه مند نمودن ساخت و ساز شهری و روستایی متناسب با هویت فرهنگی قم
برقراری تسهیلات لازم برای حفظ، احیاء و بازسازی بافتهای تاریخی شهر
کنترل و هدایت جریانهای مهاجرتی از روستا به شهر
تجهیز منابع مالی بخش خصوصی و استفاده از تسهیلات ارزان قیمت بانکی جهت احداث و راه اندازی مراکز و
امکانات فرهنگی، آموزشی و بهداشتی
تقویت و سازماندهی تشکل های صادراتی استان
تقویت اتاق های بازرگانی و تعاون برای فراهم نمودن زمینه های مبادله با کشورهای هدف
حمایت های مالی و اجرایی از برگزاری نمایشگاه های ملی، منطقه ای و بین المللی در استان
توسعه شبکه های ارتباطی سریع
حمایت های مالی و اجرایی از مؤسسات و مراکز تحقیقاتی مرتبط با همکاری حوزه و دانشگاه
ارتقاء سطح هماهنگی و همکاری بین مراکز حوزوی و دانشگاهی
توسعه تشکل های غیردولتی زنان در جهت افزایش حضور زنان در فرآیند توسعه
ارتقاء سطح فرهنگ مردم در زمینه حضور زنان در فعالیت های اقتصادی - اجتماعی
ارتقاء مهارت های حرفه ای زنان
شناسایی و کنترل کانونهای بحران و تهدیدات زیست محیطی استان مؤثر بر امنیت و سلامت زیست محیطی
مدیریت بهره برداری از مراتع بر پایه توان اکولوژیک مراتع
توسعه عملیات تثبیت شن و بیابان زدائی در استان
توسعه تشکل های غیردولتی زیست محیطی از میان جامعه روستایی و عشایری
تقویت و تعمیق فرهنگ اسلام شیعی در فرآیند توسعه، عمران شهری (اعم از ساخت سازها، بهداشت و نظافت عمومی
و توسعه معابر)
ارتقاء سطح فرهنگ و روابط اجتماعی حاکم بر سطح جامعه با تاکید بر الگوی رفتار اسلامی
فراهم آوردن زیر ساخت های فرهنگی، مذهبی جهت نهضت آزاد اندیشی و گفتگوی ادیان از طریق ایجاد مراکز
گفتگوی ادیان و مرکز نهضت آزاد اندیشی
بهسازی و سالم سازی مناطق حاشیه نشینی شهرها به منظور جلوگیری از شکل گیری رفتارهای ناهنجار اجتماعی و

زیباسازی منظر شهری

تقویت بنیادهای اقتصادی و خدماتی شهرهای کوچک استان در جهت تمرکز زدائی از شهر قم
تقویت منابع مالی شهرداری قم در جهت اجرای طرح های افزایش سهم حمل و نقل عمومی از کل سفرها و تشویق
فرهنگ پیاده روی و دوچرخه سواری با ایجاد تسهیلات مناسب و بهسازی پیاده روها
ارتقاء کیفیت اجرای پروژه های عمران شهری
ارتقاء سطح آموزش علوم اسلامی تاحد دانشگاه و گسترش مراکز تحقیقاتی مشترک حوزه و دانشگاه در خصوص
علوم نجوم ، طب اسلامی ، روانشناسی و فقه
ارتقاء سطح خدمات شرکتهای حمل و نقل مسافربری و کاربرد فن آوریهای جدید در کاهش تلفات
استفاده از شیوه های نوین بهره برداری کشاورزی و توسعه مهارت های حرفه ای بهره برداران و تولید کنندگان با اعمال
روشهای نوین مدیریت مزرعه و واحدهای دامداری مبتنی بر افزایش بهره وری عوامل و نهادهای تولید
صدور اسناد مالکیت اراضی جهت رفع موانع سرمایه گذاری و حفظ مالکیت دولت
بهبود الگوی ساخت و ساز مسکن روستایی و مقاوم سازی مسکن و تأسیسات خدمات روستایی
ارتقاء شاخص های بهداشتی و سلامت در تولیدات دامی
گسترش زمینه های مطالعه و پژوهش برای استفاده از انرژی خورشیدی
اولویت به توسعه و تجهیز قطب ویژه اقتصادی سلفچگان
تفکیک دقیق وظایف بین دستگاه های اجرایی ، نظارتی و سیاست گذار
ساماندهی مهاجرین خارجی جهت کاهش ناهنجاری فرهنگی و جذب و استقرار مهاجران نخبه جهت رشد و بالندگی.

اقدامات اولویت دار

۱- وزارت نیرو:

- ۱-۱- تسریع در انتقال آب از سرشاخه های دز به قم
 - ۱-۲- اصلاح گسترش شبکه توزیع آب (با توجه به فرسودگی شدید شبکه آب)
 - ۱-۳- اصلاح و توسعه شبکه برق داخل شهری قم
 - ۱-۴- تسریع در اجرای فاضلاب شهری
 - ۱-۵- اجرای شبکه دوگانه آب شرب شهر قم
 - ۱-۶- توسعه شبکه آبرسانی از منابع مجاور به منطقه ویژه اقتصادی سلفچگان و شهرکهای صنعتی استان (براساس تخصیص آب از وزارت نیرو)
 - ۱-۷- مطالعه ساماندهی رودخانه قمرود خارج از محدوده شهر
 - ۱-۸- مطالعه و پژوهش برای استفاده از انرژی خورشیدی با توجه به نزدیکی به کویر
 - ۱-۹- احداث پست های لازم تقویت شبکه برق استان
- ۲- وزارت جهاد کشاورزی:
- ۲-۱- زمینه سازی ایجاد کشتارگاه های صنعتی دام و طیور
 - ۲-۲- اجرای طرح های حفاظت از منابع طبیعی (بیابان زدایی ، خروج دام از مراتع ، آبخیزداری ، جنگل کاری و غنی سازی جنگل)
 - ۲-۳- اجرای طرح های افزایش راندمان آبیاری

- ۲-۴- اجرای دوره‌های آموزشی ترویجی مبتنی بر ارتقاء بهره‌وری عوامل و نهادهای تولید برای کشاورزی
- ۲-۵- توسعه و تجهیز مراکز تحقیقات کشاورزی
- ۲-۶- توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی
- ۲-۷- توسعه و احداث مجتمع‌های گلخانه‌ای
- ۳- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی:
- تجهیز بیمارستان فرقانی و شهید بهشتی
- زمینه‌سازی ایجاد مراکز نگهداری و توانبخشی مردان و زنان سالمند و کودکان ذهنی زیر ۱۴ سال
- ۳-۳- توسعه و تجهیز آزمایشگاه کنترل مواد غذایی در قم
- ۴- وزارت آموزش و پرورش:
- ۴-۱- بررسی و مطالعه احداث ساختمان آموزشکده فنی دختران و پسران در قم
- ۴-۲- تأسیس مراکز اطلاع‌رسانی IT
- ۴-۳- توسعه و تجهیز مراکز آموزش (انسیتیو) در مقطع فوق دیپلم
- ۵- وزارت صنایع و معادن:
- ۵-۱- بهره‌برداری، استحصال و فرآوری ذخایر دریاچه نمک قم و احداث واحدهای وابسته
- ۵-۲- توسعه خوشه‌های صنایع فلزی، قطعه‌سازی، شیمیایی و سلولزی، صنایع تبدیلی کشاورزی و کفش
- ۵-۳- زمینه‌سازی برای ایجاد صنایع معدنی با اولویت منگنز و فرومنگنز و پودرهای معدنی و احداث کارخانه سیمان پرتلند و سفید و رنگی
- ۵-۴- زمینه‌سازی برای ایجاد صنایع بزرگ غیرآلاینده و کم‌آب بر
- ۵-۵- زمینه‌سازی برای ایجاد و توسعه شهرک‌های صنعتی تخصصی
- ۵-۶- سرمایه‌گذاری زیربنایی برای انتقال مشاغل صنعتی مزاحم و آلاینده شهری به شهرک‌های صنعتی موجود
- ۵-۷- زمینه‌سازی ایجاد بازارچه صنایع دستی
- ۵-۸- زمینه‌سازی برای گسترش صنایع تبدیلی و تکمیلی
- ۶- وزارت کشور:
- ۶-۱- مطالعه و اجرای طرح‌های بهبود عبور و مرور و حمل و نقل شهری
- ۶-۲- پایدار نمودن ایجاد ردیف اعتباری اقدامات عمرانی شهرداری قم
- ۶-۳- اجرای طرح‌های ساماندهی مهاجرین خارجی جهت کاهش ناهنجاری فرهنگی و جذب و استقرار مهاجران نخبه جهت رشد و بالندگی
- ۶-۴- مطالعه و پیشنهاد اصلاح قلمرو جغرافیایی استان
- ۶-۵- زمینه‌سازی برای تشکیل تشکل‌های غیردولتی زنان
- ۷- وزارت فناوری اطلاعات و ارتباطات:
- ۷-۱- احداث شهرک IT و پارک فناوری اطلاعات
- ۷-۲- توسعه امکانات و زیرساخت‌های مخابراتی (تلفن ثابت، همراه، ارتباطات داده)
- ۷-۳- ایجاد پایگاه بین‌المللی اطلاعات علوم اسلامی (دیتاستر)
- ۸- وزارت راه و ترابری:

- ۸-۱- تکمیل رینگ کمربندی قم (اتصال محور قم سلفچگان به قم - نیزار و قم کاشان)
- ۸-۲- مطالعه تعریض بزرگراه قم - تهران
- ۸-۳- تسهیل در تأمین روشنایی بزرگراه تهران - قم
- ۸-۴- تسریع در تکمیل راه قم - گرمسار
- ۸-۵- مطالعه و برقی کردن راه آهن قم - تهران در قالب طرح تهران - اصفهان
- ۸-۶- توسعه خطوط راه آهن از ایستگاه زواریان به منطقه ویژه اقتصادی سلفچگان
- ۸-۷- ساماندهی پایانه مسافربری و تسریع در راه اندازی پایانه باربری استان
- ۸-۸- ایجاد پایانه های حمل و نقل در مبادی ورودی شهر قم
- ۸-۹- احداث راه فرعی به دریاچه نمک
- ۹- وزارت نفت:
- ۹-۱- زمینه سازی ایجاد پالایشگاه و پتروشیمی با استفاده از سرمایه گذاری داخلی و خارجی
- ۹-۲- توسعه بهره برداری از منابع گاز شیرین سراج
- ۹-۳- مطالعه توسعه شبکه گازرسانی به منطقه ویژه اقتصادی سلفچگان و مجتمع گلخانه ای کوثر (دستجرد)
- ۱۰- سازمان تربیت بدنی:
- ۱۰-۱- تسریع در تکمیل استادیوم ۱۵ هزار نفری قم
- ۱۰-۲- احداث فضای ورزشی لازم در شهر قم و مطالعه و احداث فضاهای ورزشی در شهرهای کوچک اطراف قم به منظور رسیدن استان به متوسط سرانه فضای ورزشی کشور
- ۱۱- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی:
- ۱۱-۱- زمینه سازی برای ایجاد نمایشگاه دائمی کتاب و بازارچه نرم افزارهای اسلامی
- ۱۱-۲- زمینه سازی برای ایجاد شهرک تخصصی چاپ و نشر
- ۱۱-۳- تأسیس مرکز اسناد و آثار علمی علمای اسلام
- ۱۱-۴- زمینه سازی و انتشار مجلات دارای اعتبار بین المللی در علوم اسلامی
- ۱۱-۵- ساماندهی مراکز پژوهشی علوم اسلامی در جهت جلوگیری از موازی کاری در پژوهش ها
- ۱۱-۶- فراهم سازی زمینه های لازم جهت حضور بخش های حوزه ای در مجامع علمی و فرهنگی بین المللی
- ۱۲- سازمان گردشگری و میراث فرهنگی:
- ۱۲-۱- ایجاد زیرساختهای مناسب در کنار قطبهای گردشگری براساس طرح جامع توسعه گردشگری استان
- ۱۲-۲- احداث سایت گردشگری قم و توسعه حمایت از ساخت مراکز اقامتی و هتل در سطح استان
- ۱۳- وزارت بازرگانی:
- ۱۳-۱- احداث انبارهای ذخیره کالا و تجهیز و تکمیل سردخانه های موجود استان
- ۱۳-۲- ایجاد مراکز پژوهشی و تحقیقاتی پیرامون تولید و صادرات فرش دستباف قم به ویژه فرش ابریشم قم
- ۱۳-۳- ایجاد نمایشگاه بین المللی بازرگانی ، موزه فرش و صنایع دستی
- ۱۴- وزارت کار و امور اجتماعی:
- ۱۴-۱- احداث آموزشکده حفاظت و ایمنی کار
- ۱۵- وزارت علوم ، تحقیقات و فن آوری:

- ۱-۱۵- تأسیس دانشگاه جامع علوم پزشکی (نیاز به مجوز شورای گسترش آموزش عالی)
- ۲-۱۵- ایجاد دانشکده های فنی و مهندسی و توسعه علوم پایه
- ۳-۱۵- گسترش دانشگاه جامع علمی - کاربردی استان به ویژه در رشته های تخصصی حرفه ای (نیاز به اخذ مصوبه از شورای گسترش آموزش عالی)
- ۴-۱۵- ایجاد پارک و شهرک علمی و فناوری
- ۵-۱۵- ایجاد و توسعه رشته های مدیریت بیمارستان و مدیریت بهداشت عمومی
- ۱۶-وزارت مسکن و شهرسازی:
 - ۱-۱۶- اصلاح و بازسازی بافت فرسوده مرکز شهر قم
 - ۲-۱۶- کمک به ایجاد تأسیسات زیربنایی شهر جدید سلفچگان
 - ۳-۱۶- تسریع در اجرای طرح های بهسازی و بازسازی اطراف حرم مطهر
 - ۴-۱۶- مقاوم سازی و بهسازی بخش فرسوده شهری
 - ۵-۱۶- مطالعه و ساماندهی بافت های حاشیه ای و اسکان غیرمتعارف
 - ۶-۱۶- تعیین تکلیف مالکیت اراضی خدماتی پیش بینی شده در طرح جامع شهری
- ۱۷-وزارت امور اقتصادی و دارایی:
 - ۱-۱۷- ایجاد تالار بورس اوراق بهادار
- ۱۸- سازمان حفاظت محیط زیست:
 - ۱-۱۸- ایجاد و تجهیز مرکز تحقیقات محیط زیست
 - ۲-۱۸- ایجاد ایستگاه پایش کیفی آلودگی آب و هوا
 - ۳-۱۸- ایجاد سیستم ON-Line پایش زیست محیطی صنایع بزرگ (خوداظهاری)
 - ۴-۱۸- تدوین طرح جامع «مدیریت حفاظت ، حمایت و بهره وری پایدار از محیط زیست» استان
 - ۵-۱۸- اجرای طرح ساماندهی و انتقال واحدهای مزاحم و آلوده کننده محیط زیست
 - ۶-۱۸- ایجاد نظام مدیریت جامع (Integrated Wastemanagment) پسماندهای شهری و صنعتی
 - ۷-۱۸- تعیین ظرفیت تحمل (برد) زیست محیطی برای استقرار فعالیتها
 - ۸-۱۸- مطالعه ، بررسی و شناسایی آثار و پسماندهای فعالیت های صنعتی و کشاورزی بر کیفیت و کمیت آبهای زیرزمینی استان
 - ۹-۱۸- تدوین برنامه حفاظت و بهره برداری پایدار از تنوع زیستی استان
 - ۱۰-۱۸- تدوین و اجرای برنامه های آموزشی جهت ارتقای آگاهی و فرهنگ محیط زیستی اقشار مختلف
 - ۱۱-۱۸- ایجاد نظام اطلاعات محیط زیستی استان
 - ۱۲-۱۸- استقرار الگوهای تولید و مصرف پایدار (همچون کود و سم و آب و...)...

استان : قم شاخص های هدف کمی در برنامه چهارم
سال (۱۳۸۸) سال (۱۳۸۳) واحد اندازه گیری شاخص های هدف ردیف

۲.۱۳ ۱.۸ درصد نرخ رشد جمعیت ۱

۹۴.۳۱ ۹۵.۰۸ درصد نسبت شهرنشینی از کل جمعیت ۲

۷.۳۸/۱ درصد نرخ بیکاری ۳

۷۷ ۸۰ درصد نسبت بهره برداری (برداشت) از منابع آب سطحی به کل حجم آبهای قابل تجدید شونده ۴

۱۰۱ ۱۰۰ درصد نسبت بهره برداری (برداشت) از منابع آب زیرزمینی به کل حجم آبهای قابل تجدید و استحصال زیرزمینی ۵

۲۳.۲۶ ۲۳.۸۹ درصد نسبت آب قابل تنظیم به آب تجدید شونده ۶

۴۲.۲۸ ۴۳.۳۴ درصد نسبت حجم مخزن به آب تجدید شونده ۷

- ۴۴۰ هزار تن کل تولید محصولات زراعی در سال افق ۸

- ۱۱۱ هزار تن کل تولید محصولات باغی در سال افق ۹

- ۲۲۶ هزار تن تولید محصولات دامی در سال افق ۱۰

۱۰.۴۶ ۱۰.۴۳ درصد سهم بخش کشاورزی در تولید ناخالص داخلی استان ۱۱

۵.۹ ۵.۵ درصد سهم بخش کشاورزی در اشتغال استان ۱۲

۲۰.۵۶ ۲۱.۵۶ درصد سهم بخش صنعت و معدن در تولید ناخالص داخلی استان ۱۳

۲۶.۸۵ ۲۷.۱ درصد سهم بخش صنعت و معدن در اشتغال استان ۱۴

۶.۵۸ ۱۰.۴۴ درصد نسبت مساحت مناطق تحت کنترل محیط زیستی به کل مساحت استان ۱۵

۵۴.۸ ۹۲.۳ میلیارد ریال ارزش سالانه صادرات غیر نفتی ۱۶

۸۵.۶ ۸۷.۹ درصد نسبت جمعیت باسواد ۶ ساله و بالاتر به کل جمعیت ۶ ساله و بالاتر ۱۷

۸۷.۹ ۹۷ درصد پوشش تحصیلی جمعیت ۱۸ - ۶ ساله ۱۸

۱۶۰۰ ۲۵۵۰ نفر نسبت دانشجو به یکصد هزار نفر جمعیت ۱۹

۹۷ ۱۴۷ عدد تعداد موسسات، مراکز، کانونهای فرهنگی و هنری، و اردوگاه های پرورش کودکان و نوجوانان و جوانان ۲۰

۳۶ ۸۹ عدد تعداد مراکز، کانونها، و قطب های جهانگردی تجهیز شده، بناهای مهم تاریخی و فرهنگی تعمیر و ساماندهی حریم شده ۲۱

۰.۱۷ ۰.۲۳ متر مربع سرانه فضاهای ورزشی (سرپوشیده و باز) در کل جمعیت ۲۲

۱ ۳ عدد تعداد مراکز ملی، قطب‌های پژوهشی، پارک‌ها و مراکز رشد علم و فناوری ۲۳

۸۹.۵ ۹۲ درصد نسبت ساختمان‌های با مصالح بادوام به کل ساختمان‌ها ۲۴

۵.۱ ۵.۶ واحد مسکونی تولید سالانه مسکن به ازای هر هزار نفر جمعیت ۲۵

۲۶.۹ ۵۳ درصد ضریب نفوذ تلفن ثابت ۲۶

۶ ۴۰ درصد ضریب نفوذ تلفن همراه ۲۷

۹.۹۷ ۲۹.۳۶ درصد ضریب نفوذ اینترنت ۲۸

۱۸۶۷۱۶ ۲۳۴۷۱۶ مشترک تعداد مشترکین گاز طبیعی ۲۹

۶۶۰ ۶۶۰ مگاوات ظرفیت عملی نیروگاه‌های تولید برق ۳۰

۱۲۳ ۱۳۳ عدد نسبت تعداد تشکلهای و نهادهای مدنی برای هر یکصد هزار نفر جمعیت ۳۱

۴۱.۷ ۷۱ درصد نسبت طول راه‌های روستایی آسفالت به کل طول راه‌های روستایی ۳۲

۱۰۰ ۱۰۰ درصد نسبت طول راه‌های فرعی آسفالت به کل طول راه‌های فرعی ۳۳

۲۹ ۱۰۰ درصد رفع نقاط حادثه‌خیزی در جاده‌ها ۳۴

۱۰۰ ۱۰۰ درصد نسبت برخورداری جمعیت (شهری و روستایی) از برق ۳۵

۱۲۶ ۳۳۴ هزار ریال سرانه سرمایه‌گذاری سالانه برای حمل و نقل عمومی درون شهری ۳۶

۲۹.۴۸ ۵۰ درصد گسترش پوشش بیمه‌های اجتماعی (نسبت بیمه‌شدگان اصلی به جمعیت فعال ۳۷)

۴.۶ ۲.۵ درصد شیوع کم‌وزنی متوسط و شدید در کودکان زیر پنج سال (شهری ۳۸)

۸ ۳ درصد شیوع کم‌وزنی متوسط و شدید در کودکان زیر پنج سال (روستایی ۳۹)

۲۸۸۹ ۱۴۰۰ مورد کاهش (به نصف رسانیدن) تعداد سوانح و حوادث حمل و نقل ۴۰

۲۶ ۹ درصد میزان بی‌سوادی در زنان همسر دار ۱۰ تا ۴۹ ساله (شهری ۴۱)

۱۱ ۳۲.۱ درصد میزان بی‌سوادی در زنان همسر دار ۱۰ تا ۴۹ ساله (روستایی ۴۲)

۶۸ ۷۲ سال امید به زندگی در بدو تولد ۴۳

۰.۷۹۵ ۰.۸۴ میزان شاخص توسعه انسانی (HDI) ۴۴

۳۷۲.۵ ۵۹۸.۸ میزان شاخص رفاه اجتماعی ۴۵

۲۰.۴ ۱۱ درصد جمعیت زیر خط فقر نسبی ۴۶

۱۶ ۱۴ برابر نسبت هزینه دهک ثروتمندترین به دهک فقیرترین خانواده‌ها (شهری ۴۷)

۱۵ ۱۳ برابر نسبت هزینه دهک ثروتمندترین به دهک فقیرترین خانواده‌ها (روستایی ۴۸)

۸.۴۲ ۵ برابر نسبت هزینه دو دهک ثروتمندترین به دو دهک فقیرترین خانواده‌ها ۴۹

۶۵۸ ۷۳ درصد نسبت هزینه غیرخوراکی به کل هزینه‌های خانوار (شهری ۵۰)

۵۴.۹ ۶۲ درصد نسبت هزینه غیرخوراکی به کل هزینه‌های خانوار (روستایی ۵۱)

۲.۲ ۲ درصد نسبت جمعیت دارای هزینه‌های درمانی بیش از ۴۰ درصد هزینه خانوار (هزینه‌های کمرشکن درمانی ۵۲)

طی سال‌های ۸۳ - ۱۳۸۸ واحد اندازه‌گیری شاخص‌های هدف ردیف

۵۳ درصد کاهش تعداد کارکنان دولت

۵۰ درصد افزایش تعداد واحدهای دولتی اداره گردیده به روش

قیمت تمام شده ۵۴

۱۵ درصد حجم تصدی‌های اجتماعی، فرهنگی و گذار شده به بخش غیردولتی ۵۵

۱۰ درصد نسبت بر خورداری دستگاه‌های دولتی از امکانات اینترنتی ۵۶

۴۰ ساعت متوسط سرانه آموزش سالانه مدیران و کارکنان دولت ۵۷

۲۵ درصد کاهش در جمعیتی که حداقل انرژی غذایی لازم را دریافت نمی‌کنند ۵۸

۹۸٫۵ درصد نرخ ثبت نام خالص در مدارس ابتدایی ۵۹

۹۷ درصد نسبت دختران به پسران در سطوح تحصیلی ۶۰

۳۰ درصد کاهش در نرخ مرگ و میر کودکان زیر پنج سال در هزار تولد زنده ۶۱

۴۰ درصد کاهش در نرخ مرگ و میر مادران در یکصد هزار تولد زنده ۶۲

۵۰ درصد کاهش در موارد جدید ابتلا به ایدز HIV / ۶۳

طی سال‌های ۸۳ - ۱۳۸۸ واحد اندازه‌گیری شاخص‌های هدف ردیف

۰٫۱ درصد افزایش درصد جمعیت تحت پوشش آب شهری ۶۴

۲۲٫۴ درصد افزایش درصد جمعیت تحت پوشش فاضلاب شهری ۶۵

۳۲٫۴ درصد افزایش شاخص بهره‌مندی از آب آشامیدنی روستایی ۶۶

۷ درصد افزایش شاخص جمعیت تحت پوشش فاضلاب روستایی ۶۷

۶ هزار هکتار سطح توسعه، اصلاح و جایگزینی باغات ۶۸

۹۶ هزار هکتار عملیات آبخیزداری ۶۹

۱۵ هزار هکتار عملیات آب و خاک ۷۰

۱۱۷۵۱ نفر متوسط افزایش اشتغال سالانه ۷۱

۸٫۲ درصد نرخ رشد سالانه ارزش افزوده کلیه فعالیتهای اقتصادی ۷۲

۱۴۵ درصد سهم سرمایه‌گذاری مورد نیاز از کل کشور ۷۳

۲ درصد نرخ رشد سالانه بهره‌وری سرمایه ۷۴

۴۵ درصد نرخ رشد سالانه بهره‌وری نیروی کار ۷۵